

Schittering en schrik, humor en manipulatie

FICTIE
MERIJN DE BOER
DE NACHT

Querido, €19,95

275 blz.

★★★★★

Het mooie van literatuur is dat ze het leven in al zijn pracht kan oproepen waarbij je het gevoel hebt er volledig in op te gaan. Tegelijkertijd sta je aan de zijlijn, want je léést slechts de roman die je in je handen hebt, je leeft er niet echt in. De situatie is te vergelijken met die van de literaire schrijver: die leeft zijn leven intens, maar dan wel veilig verscholen achter de computer of met de pen in de hand.

Iets dergelijks geldt ook voor de verteller in een boek. In het roman-debuut *De nacht* van Merijn de Boer (1982) is ene Marcel aan het woord. Stap voor stap brengt hij de lezer op de hoogte van de wereld waarin hij leeft en waarnaar hij scherp kijkt, waar hij soms stiekem iets aan toevoegt of bewust iets uit weglaat.

Over de vader van zijn vriendin merkt hij op dat die 'onbetrouwbaar en impulsief' is. Dat blijkt een perfecte omschrijving te zijn van Marcel zélf, die zich in de loop van de roman ontpopt als een niet helemaal gewone verteller. Hij neemt de lezer, zo lijkt het, volledig in vertrouwen, waardoor je geneigd bent hem op zijn woord te geloven. Toch moet je op een zeker moment concluderen dat je geraffineerd om de tuin bent geleid. Marcel: 'Het moet me maar worden vergeven dat ik de gaten in mijn kennis hier en daar invul.'

Je vergeeft Marcel veel omdat hij op een subtiele manier grappig is. Hij heeft lol in het opschrijven van zijn verhaal. Zo lepelt hij met zichtbaar genoeg de namen van zijn personages op. Dat gaat bijvoorbeeld zo: 'Hugo zal haar niet vanwege haar achternaam hebben uitgekozen: Amber Raggelding heette ze.'

Marcel gaat met zijn vriendin Lidia naar een tropisch eiland om daar een vakantie en hun tienjarige samenzijn te vieren. En daar gaat natuurlijk alles mis. Misdaad, de opbloeiende vriendschap met een opdringerig Nederlands echtpaar, overspel, de band die ontstaat tussen Marcel en de zestienjarige dochter van hun nieuwe vrienden, het overmatige drankgebruik, de hitte – *De nacht* zit vol sfeer en dreiging.

Je kunt je afvragen of Marcel wel sympathiek is. Maar doet die vraag ertoe? Door zijn schrijven, de beelden die hij oproept, de veelzeggende details die hij voortdurend toevoegt, vóél je als lezer het leven op een intense manier. Merijn de Boer lezen is leven, met alle schittering en schrik, humor en manipulatie die daarbij horen.

Arie Storm